

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitu Iucundissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XXIV. Quomodo sub epulis, tum aliàs quoque bibendum, vt sanitas
conseruetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

CAPVT XXIV.

Quomodo sub Epulis, tùm aliàs quoq; bibendum
vt sanitas conseruetur.

Lib. de tu-
enda va-
letudine.

QVOD Plutarchus suppeditat, consilio, nihil aptius, nihil ad sanitatem roborandam accommodatius, meo iudicio, afferri posset; eiusmet itaq; hic verba subnecto. *Vinum & potus est vtilissimus, & pharmacum suauissimum, & obsonium, quam minimè noxium, siquidem Temperatum esse contingit. Idq; magis, vt in tempore modicè sumas, quàm vt aqua diluas. Aqua verò, non solum si vino admisceatur; Verùm, si subindè inter vina diluta per se sola bibatur, magis innoxium reddit id, quod dilutum est. proinde consuefacere nosmetipsos oportebit, vt extrà quotidianam victus rationem, duos, tresuè aquæ Cyathos addamus, quibus & vini vis, vigorq;, lenior redditur, & corpus assuescit aquæ potandæ, quò si quando necessitas intererit, non offendatur insolentia nouitateq;, neq; renuat ut recuset: Fit enim vt nonnulli tum maxime vinum appetant, quum maxime est opus aquæ potu, siquidem quoties sole æstuant, aut contrà frigore rigent, aut vbi vehementius dicendo laborarunt, aut acrius cogitationem interderunt, in summa, post labores ac delassationes, excipiant bibendū esse vinum, perindè quasi natura solatium aliquod corpori postulet adhiberi, quò à laboribus refocilletur. At natura solatium quidem haud postulat, si dilutias solatium appelles, sed refocillationem postulat, quæ media sit inter voluptatem & laborem. Quapropter istiusmodi minuendus est cibus: Vinum aut omnino subtrahendum, aut adhibendum est, multa subindè aqua potione temperatum, ac dilutum: Etenim cum vehementer*

Optimum,
Plutarchi
consilium.

Post graues
labores v-
bi rebe-
menter in-
calueris
non biben-
dum po-
rens vinū.
sed aut di-
lutū aut a-
qua mera.

Et velocis efficacia sit vinum, corpus iam turbatum, magis exagitat, quaeque commota sunt, magis exasperat, atque exacerbant, eum mitigatione potius egeant ac lenimine, ad quae maximè conducit aqua. Nam si quando, non cum sitimus, sed alioqui post fatigationem, calidam biberimus aquam, aut post vehementem calorem aestumvè, protinus in intimis laxamentum ac lenimentum sentire solemus; propterea quod lenis est humor aqua, minimeque adstringens; Contra, vini potus multum habet impetum, vimque nequaquam amicam, ut placidam morbis nascentibus. Ista conuenientissimè Plutarchus, ad omne tempus, quo vini potu est vtendum.

Propius verò ad coenam ac prandium Leuinus Lemnius: Nemo se inter ciborum initia, primoque mensae accubitu, auidè potu ingurgitet. Nam sic stomacho, alimonia, absque concoctione vlla, ac fructu nutritionis, expelluntur. Quamobrè consultū arbitror, inter edendū, non confestim nec auidè, sed sensim ac paulatim bibendū, quò commodè vtraque misceri queant, parique concoctione perfici, illis praesertim, qui meatus amplos habent, venarumque conceptacula laxa. Qui verò ea vtuntur consuetudine, ut ad prandii medium sibi potu temperent, affatim bibere debent, quo potus penetret, ac per cibum vndique diffundatur. Et eodem capite superius paulò. Moderatam esse decet, omnis liquoris, qui temulentiam infert, potationem; in eaque salsamentarios, ac lanios, nos imitari par est, qui vbi recondunt, in frustra concisas carniū pisciumque partes, ac segmenta, salsuginem per singulos ordines ac series infundunt, digestaque sale condiunt. Sic nos quoque, modo valetudini consultum cupimus, cibum, decenti ordine ac quantitate ingestum, potu, vbi res poscat, irrigabimus. Ego, quod

Lib. 2. de
occul. na-
tur. mirac.
cap. 38.
Quomodo
sub pran-
dio bibe-
ndum, & in
coena.

Simile

X

quod exquisitissimo, huius Medici consilio, hic ad-
dam, vix habeo. ac proinde ad extremam huius li-
bri partem cursum flecto.

CAPVT XXV.

*Sacrorum Antistites ac Ministros clericos præ-
cipuè sobrietatem docere.*

*Cur præci-
puè cleri-
cos doceat
sobrietat.*

Osee 4.

*Sacerdotū
veteris
Testam.
abstinētia
à vino.
Ezech. 45.
Leuit. 10.*

*Nazaræo-
rū abstinē-
tia à vino.*

CVM facer hic ordo vicinior Deo fit, quàm alio-
rum hominum, quicunq; status, eò potissimū,
quod perpetuo Dei cultu occupari debeat, & quasi
medius inter populū Christianum, atq; ipsum De-
um, pro peccatis, absq; vlla intermissione, tum ora-
tionis, tum laudis sacrificium offerre teneatur, vnde
& in sacris à Deo audiunt; *peccata populi mei com-
dent*, qui huic statui sunt adscripti, quod eorum E-
leemosynis sustententur, par est, vt præ aliis quoq;
sobrietatem colant, clerici atque sacerdotes, sine
qua nullum sacrificium Deo placere potest. Cum
rei typus præcessit, in testamento veteri, vbi Deus,
gravi mortis intentato supplicio, interdixit sacer-
dotibus vini vsum, quando sacrificium oblaturi, a-
trium interius, ac templi penetralia ingressuri erant.
Et vinum, inquit Propheta, *non bibet omnis sacerdos,
quando ingreditur atrium interius*; confirmans præ-
ceptum, quod antea tulerat in Leuitico Deus. *Vini
& omne quod inebriare potest, non bibetis, tu & filii
tui, quādo intrabitis in tabernaculum testimonii, ne mo-
riamini, quia præceptum sempiternum est in generationes
vestras. Et vt habeatis scientiam discernendi, inter sac-
rum & prophanum, inter pollutum & mundum.*

Nazaræis quoq; peculiari religione Domino cō-
secratis præceptum erat, à vino & ficera abstinere,
toto